

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/210/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117203951
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3117203951.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Anderlovej v spore žalobcu J. B. s.r.o., so sídlom A., V. XX, J.: XX XXX XXX, zastúpeného JUDr. Q. M., advokátom so sídlom A., V. XX, proti žalovanému V. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/X, C., o zaplatenie 2161,19 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 17.mája 2018, č. k. 24Csp/38/2017-43 takto

rozhodol:

Pripúšťa späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie 316,47 eur, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti II. o zaplatenie sumy 316,47 eur s príslušenstvom z r u š u j e a v tejto časti konanie z a s t a v u j e.

Vo zvyšujúcej zamietajúcej výrokovej časti II. (sumy 974,70 eur s príslušenstvom) a výrokovej časti III. o náhrade trov konania napadnutý rozsudok p o t v r d z u j e.

Žalovanému n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 870 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 870 eur od 16.1.2017 do zaplatenia, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom II. vo zvyšku súd žalobu zamietol. Výrokom III. priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že právny predchodca žalobcu, M. U. a. s., sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy vo výške 2.161,19 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.161,19 eur od 16.01.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. Uznesením č. k. 24Csp/38/2017-23 zo dňa 14.06.2017 súd pripustil, aby na stranu žalobcu vstúpila namiesto spoločnosti M. U. banka, a. s., spoločnosť J. Q. B., s. r. o., teraz J. B., s. r. o.. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalovaný žiadosťou o aktiváciu A. C. zo dňa 23.08.2013 požiadal právneho predchodcu žalobcu o vydanie kreditnej platobnej karty s úverovým limitom 900 eur, štandardnou mesačnou splátkou 30 eur a štandardnou úrokovou sadzbou vo výške 22,80 % ročne. V žiadosti bol uvedený príkladný výpočet RPMN, podľa ktorého výška RPMN predstavovala 25,16 % s predpokladaným dňom čerpania úveru 01.09.2013. Celková čiastka splatná spotrebiteľom predstavovala sumu 1.026,56 eur a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom sumu 126,56 eur. Deň splatnosti bol určený na 15. deň v mesiaci. Priemerná RPMN bola stanovená na 26,59 %. Právny predchodca túto žiadosť akceptoval dňa 28.08.2013. Z výpisu z účtu žalovaného vyplýva, že tento v období od 03.09.2013 do 31.12.2016 vyčerpal sumu 900 eur a splatil sumu 30 eur. Na ťarchu účtu boli žalovanému účtované poplatok za správu kartového účtu, náklady vymáhania do vyhlásenia okamžitej splatnosti, štandardné úroky a sankčné úroky. Právne vec posúdil podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy; § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z.

o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba podaná žalobcom je čiastočne dôvodná. Po preskúmaní predmetnej zmluvy konštatoval, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, nakoľko ide o taký typ zmluvy, ktorej obsah spotrebiteľ nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť, pretože táto bola už vopred pripravená, predtlačená. Dodávateľom v tomto prípade je právny predchodca žalobcu, ktorý pri uzatváraní zmluvy vykonával svoju podnikateľskú činnosť a spotrebiteľom je žalovaný, ktorý pri uzatváraní zmluvy nevykonával žiadnu obchodnú alebo inú činnosť. Zákon o spotrebiteľských úveroch stanovuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, preto súd skúmal, či predmetná zmluva tieto náležitosti obsahuje. Predmetná zmluva bola síce uzavretá v predpísanej forme, avšak neobsahuje náležitosti tak, ako to predpokladá zákon. Zmluva predovšetkým neobsahuje konečnú splatnosť úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona). V prípade, ak je dlžníkovi poskytovaný úver, ktorý dlžník čerpá opakovane v rôznej výške, môžu tieto skutočnosti spôsobiť ťažkosti pri určení počtu skutočne zaplatených splátok úveru alebo termínu končenej splatnosti úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch však osobitné ustanovenia pre takýto typ úveru neobsahuje, ale pri všetkých spotrebiteľských úveroch bez ohľadu na ich druh stanovuje rovnaké obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a výnimku nepripúšťa ani pre zmluvy o poskytnutí úveru čerpaného postupne. Keďže predmetná zmluva neobsahuje podstatné náležitosti predpísané zákonom, konštatoval, že úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu je bezúročný a bez poplatkov, t. z. žalobca nemá nárok na žiadne úroky a poplatky. Žalovaný čerpal úver v celkovej výške 900 eur, pričom právnemu predchodcovi žalobcu uhradil len sumu 30 eur. Vzhľadom ku skutočnosti, že žalovaný žalobcovi ani jeho právnemu predchodcovi neuhradil to, čo vyčerpal, uložil súd žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 870 eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi vyčerpanou časťou úveru a splatenou časťou úveru (900 eur - 30 eur = 870 eur) a vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

2. Proti tomuto rozsudku vo výroku II. a súvisiacom výroku III. o náhrade trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že súd prvej inštancie založil bezúročnosť revolvingového úveru na neuvedení doby trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) z.č. 129/2010 Z.z.). Tento právny názor žalobca považuje za nesprávny, nakoľko žalovanému bol poskytnutý osobitný typ spotrebiteľského úveru a to revolvingový úver, ktorý je typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. Z objektívnych dôvodov tak ani nie je možné určiť termín konečnej splatnosti úveru, ktorý je typický pre splátkové úvery uzavreté na dobu určitú. K uvedeniu doby trvania úverového vzťahu odkazuje na čl. X bod 60 Obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy, v zmysle ktorých sa úverová zmluva uzatvára na dobu neurčitú, čím je splnená zákonná povinnosť uvedenia doby trvania zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f) z.č. 129/2010 Z.z. Žalobca má za to, že právny názor súdu prvej inštancie, že úver je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu nerozloženia úverových splátok na jej jednotlivé zložky, tj. splátku istiny, úrokov a poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k) z.č. 129/2010 Z.z.) nie je správny a je v rozpore s čl. 10 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ako právne záväzným aktom Európskeho spoločenstva, ktorý má v zmysle čl. 7 ods. 2 Ústavy SR prednosť pred zákonom a zároveň aj v rozpore s právnym názorom vyjadreným v Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 v právnej veci C-42/15, S. E. B., a.s. c/a K. A., ktorým sú slovenské súdy viazané. Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že ustanovenie článku 10 ods. 2 písm. u) Smernice 2008/48/ES sa nemá vykladať tak, že oprávňuje členské štáty, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 uvedenej smernice. Súdny dvor EÚ rozhodol, že voľba režimu sankcií je ponechaná na zváženie členského štátu avšak ich tvrdosť musí byť primeraná závažnosti porušenia, ktoré postihujú. Sankcia spočívajúca v strate nároku veriteľa na úroky a poplatky je primeraná v prípade, že zmluva o úvere neobsahuje najmä náležitosti ako je ročná percentuálna miera nákladov, počet a frekvenciu splátok, prípadne existenciu notárskych poplatkov a prípadne požadované záruky a poistenia, tak ako to upravuje článok 10 ods. 2 Smernice, teda tie náležitosti zmluvy o úvere, ktorých neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-42/2015 možno vyvodiť záver, že iba porušenie povinnosti veriteľa podstatným spôsobom môže byť sankcionované zánikom nároku veriteľa na úroky a poplatky. Právny predchodca žalobcu neporušil žiadne povinnosti, preto žalobcovi vznikol nárok aj na zaplatenie zmluvne dojednaných úrokov ako odplaty poskytnutého úveru. Zároveň poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-565/2012 zo dňa 27.3.2014, podľa ktorého tvrdosť sankcií pre veriteľa musí byť primeraná závažnosti jeho porušenia, ako i na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-348/2014 zo dňa 9.7.2015, podľa ktorého čl. 4 Smernice č. 87/102/EHS zo dňa 22.12.1986 vyžaduje, aby dlžník pri uzatvorení zmluvy o úvere poznal všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku. Na základe uvedeného navrhuje, aby odvolací súd rozsudok

súdu prvej inštancie zmenil že zaviazže žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 974,70 eur, úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 974,70 eur od 16.01.2018 do zaplatenia, to všetko v lehote do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku a prizná žalobcovi nárok na náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu. V časti o zaplatenie istiny vo výške 316,47 eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania zoberal žalobca žalobu späť.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu podľa § 379, § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšujúcej zamietajúcej výrokovej časti II. a výrokovej časti III. o náhrade trov konania je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Z obsahu podaného odvolania je zrejmé, že odvolanie žalovaného smeruje len proti výroku II. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a súvisiacom výroku III. o náhrade trov konania. Odvolací súd preto preskúmaval vec len z hľadiska uplatnených odvolacích námietok žalovaného, a preto vo zvyšnej časti vo výroku I. nebol rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť a odvolací súd ho nepreskúmaval.

6. Podľa § 370 ods. 1, 2 CSP ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

7. Nakoľko žalobca po vydaní rozsudku súdom prvej inštancie, pred tým, ako rozsudok nadobudol právoplatnosť v dôsledku podaného odvolania, zoberal žalobu v časti o zaplatenie 316.47 eur späť a žalovaný späťvzatie žaloby nenamietal, odvolací súd, rešpektujúc dispozičné oprávnenie žalobcu, postupom podľa § 370 ods. 1, 2 CSP rozhodol o pripustení späťvzatia žaloby v tejto časti, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti II. o zaplatenie sumy 316,47 eur s príslušenstvom zrušil a konanie v tejto časti zastavil.

8. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že úverová zmluva neobsahuje údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho posúdil poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) uvedeného zákona.

9. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne vychádzal zo zistenia, že v danom prípade ide o nárok na zaplatenie zostatku poskytnutého spotrebiteľského úveru právnym predchodcom žalobcu žalovanému a v danom prípade sa tak na právny vzťah účastníkov tohto záväzkového vzťahu vzťahuje zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy (ďalej aj „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako tzv. slabšej zmluvnej strany a neprípustnosti zneužívania postavenia dodávateľov ako tzv. silnej zmluvnej strany. Postavenie slabšej zmluvnej strany vyplýva zo skutočnosti, že spotrebiteľ nemá možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom.

10. Práve s ohľadom na uvedenú koncepciu spotrebiteľského práva aj uvedený zákon ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti, a to práve tie uvedené v ustanovení § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch, zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferuje až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu.

11. V predmetnej veci žalovaný žiadosťou o aktiváciu A. C. zo dňa 23.08.2013 požiadal právneho predchodcu žalobcu o vydanie kreditnej platobnej karty s úverovým rámcom 900,- eur, štandardnou mesačnou splátkou 30,- eur (ďalej len „zmluva o úvere“). Z hľadiska náležitostí vyžadovaných zákonom o spotrebiteľských úveroch niet pochybností o tom, že aj v prípade takejto zmluvy o úvere, na ktorú sa uvedený zákon vzťahuje, zákon o spotrebiteľských úveroch kladie požiadavku na to, aby v zmluve o úvere bol uvedený údaj o konečnej splatnosti úveru dostatočne určito. Je potrebné trvať na tom, že termín konečnej splatnosti musí byť určený konkrétnym časovým okamihom, zreteľne a to tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom úverového vzťahu zohľadniť jeho dĺžku, riadny termín trvania a tým aj najvhodnejšiu voľbu medzi úverovými produktmi.

12. Námetka žalobcu spočívajúca v tom, že predmetný úver je revolvingovým úverom s tým, že ho veriteľ dopĺňa a úverový vzťah funguje na dobu neurčitú, a preto nemožno určiť termín konečnej splatnosti úveru nie je dôvodná. Predmetná zmluva o úvere zo dňa 23.08.2013 nespĺňa zákonné atribúty a náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane spotrebiteľa. Predmetný úver bol stanovený vo výške 900,- eur (v zmluve označenej ako predschválený úverový rámec) so splátkou 30,- eur, preto nemožno súhlasiť s argumentáciou žalobcu, že nebolo možné určiť termín konečnej splatnosti úveru.

13. Pokiaľ žalobca namietá, že nie je možné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu nerozloženia úverových splátok na jej jednotlivé zložky, t.j. splátku istiny, úrokov a poplatkov podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, kde poukazuje na právny názor vyjadrený v rozsudku Súdného dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. proti Klára Biróová, odvolací súd uvádza, že závery súdu prvej inštancie s právnym názorom vyjadreným v uvedenom rozsudku nie sú v rozpore. Súd prvej inštancie založil svoj záver o bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru na tom, že v zmluve o úvere absentuje údaj o termíne konečnej splatnosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a nie na tej skutočnosti, že v zmluve absentuje rozčlenenie splátok /§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch/. Vzhľadom na tú skutočnosť, že ak chýba čo i len jedna z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, keďže uvedený zákon nepredpokladá kumulatívne nesplnenie všetkých zákonom predpísaných podmienok vymenovaných v ust. § 9 ods. 2 uvedeného zákona, je potrebné predmetnú zmluvu o úvere považovať za bezúročnú a bez poplatku aj pre absenciu náležitosti uvedenej § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

14. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšujúcej zamietajúcej výrokovej časti II. a výrokovej časti III. o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný. Žalovaný však náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a tieto mu nevyplyvajú ani z obsahu súdneho spisu, a preto odvolací súd rozhodol tak, že žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Toto rozhodnutie bolo senátom krajského súdu prijaté jednomyselne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).